

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	ALEN HASIKIĆ		
Naziv studija	Pedagogija i kultura suvremene škole		
Matični broj			
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti (staviti križić u polje)	☐ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca			
Datum i mjesto rođenja			
Adresa			
Telefon / mobitel			
e-pošta			
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	<p>2020./2021. Filozofski fakultet u Osijeku, Poslijediplomski studij Pedagogija i kultura suvremene škole, doktorand</p> <p>2017./2018. Filozofski fakultet u Rijeci, Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij Pedagogija, doktorand</p> <p>2017. Filozofski fakultet u Rijeci, studij Pedagogije, mag.paed.</p> <p>2012. Preddiplomski i diplomski studij Hrvatski jezik i književnost (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli), mag.philol.croat.</p> <p>2005. Srednja škola Mate Blažine Labin</p>		
Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovna škola Joakima Rakovca Sveti Lovreč Pazenatički (pedagog, stručni suradnik mentor), 2019./2020. – danas. 2. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Puli, (vanjski suradnik – asistent), od 2019/2020. – danas. 3. Osnovna škola Matije Vlačića Labin 4. Dječji vrtić „Gloria“ Labin 5. Srednja škola Mate Blažine Labin 6. Osnovna škola Ivana Batelića Raša 7. Osnovna škola „Vitomir Širola-Pajo“ Nedešćina 8. Centar „Liče Faraguna“ Labin. 		

Popis radova

1. **Hasikić, A. i Hodonj A.** (2022). Rizična ponašanja srednjoškolaca u odabranim školama Istarske županije, Suvremene teme u odgoju i obrazovanju – STOO 2 / 2nd Contemporary Themes in Education Conference – CTE 2, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
2. **Matijašec, M. i Hasikić, A.** (2022). Zadovoljstvo učitelja društvenim statusom i ugledom njihove profesije, Konferencija Unapređenje kvalitete života djece i mladih, Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.
3. **Župančić, M. i Hasikić, A.** (2022). Kompetencije odgojitelja. *Varaždinski učitelj*, 5 (9), 505-513. <https://hrcak.srce.hr/275812>
4. **Hasikić, A.** (2021). Samoučinkovitost učitelja. *Varaždinski učitelj*, 4(5), 15-20. <https://hrcak.srce.hr/246212>
5. **Hasikić, A.** (2020). Professional burnout of educational workers Slavica Žužić, Andrejina Miličić, Amneris Ružić Fornadžar. *Život i škola*, 66(2), 129-130. <https://hrcak.srce.hr/254943>
6. **Župančić, M. i Hasikić, A.** (2020). Socijalna kompetentnost u ranoj i predškolskoj dobi. *Metodički obzori*, 15(1), 111-122. <https://doi.org/10.32728/mo.15.1.2020.06>
7. **Hadela, J. i Hasikić, A.** (2019). Understanding sustainable development and pro-ecological behaviour of future preschool teachers. *Metodički obzori*, 14(2), 23 - 41. <https://doi.org/10.32728/mo.15.2.2019.02>
8. **Hasikić, A.** (2018). Prikaz starijih osoba u središnjim informativnim emisijama hrt-a i rtl-a. *Ljetopis socijalnog rada*, 25(1), 85-100. <https://doi.org/10.3935/ljsr.v25i1.164>. <https://hrcak.srce.hr/clanak/300273>
9. **Hasikić, A.** (2018). Jesper Juul: Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi. *Život i škola*, 64(1), 199-200. <https://hrcak.srce.hr/219873>
10. **Hasikić, A., & Vlah, N.** (2017). Povezanost doživljaja otpornosti unutar vlastite obitelji i samoprocijenjenih rizičnih ponašanja kod srednjoškolaca. *Proceedings Of The Islamic Pedagogical Faculty Of The University Of Zenica*, 15(15), (str. 63-80). <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=593786>
11. **Hasikić, A.** (2017). Savjetodavni potencijal odabranih narodnih poslovice iz zbirke „Kad ti kuća gori, a ti se ogrij“ zbirka poslovice Bartula Matijace. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 63(1), 131-135. <https://hrcak.srce.hr/193886>
12. **Hasikić, A.** (2016). Davorin Trstenjak: O odgoju djece, nagradama i kaznama. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 62(2), 289-290. <http://hrcak.srce.hr/179043>

<p>Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hasikić, A. i Hodonj A. (2022). <i>Rizična ponašanja srednjoškolaca u odabranim školama Istarske županije</i>, <i>Suvremene teme u odgoju i obrazovanju – STOO 2 / 2nd Contemporary Themes in Education Conference – CTE 2</i>, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 2. Matijašec, M. i Hasikić, A. (2022). <i>Zadovoljstvo učitelja društvenim statusom i ugledom njihove profesije</i>, Konferencija Unapređenje kvalitete života djece i mladih, Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih. 3. Međužupanijsko stručno vijeće škola iz područja vizualnih umjetnosti i dizajna Splitsko-dalmatinske i Dubrovačkoneretvanske županije održano predavanje: „Generacijske specifičnosti“. 4. Međunarodna konferencija za stručne suradnike, 2021., 2022. 5. Međunarodna online konferencija „Izazovi u umjetničkom obrazovanju u suvremenom svijetu“, „Challenges of arts education in the contemporary world“ 27. i 28. svibanj 2021. povodom Tjedna međunarodnoga umjetničkog obrazovanja, Organizator / Organizer: Škola likovnih umjetnosti, Split/School of Fine Arts, Split, pod pokroviteljstvom / Under the patronage of: Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO / Croatian Commission for UNESCO 6. ŽSV za koordinate preventivnih programa u Istarskoj županiji, Prezentacija: "Rizična ponašanja srednjoškolaca u Istarskoj županiji", A. Hasikić, OŠ J. Rakovca, Sveti Lovreč 7. ŽSV pedagoga Istarske županije, 21.11.2022. <i>Profesionalno usmjeravanje u osnovnoj školi – kreativnost pedagoga</i>, Alen Hasikić, mag.paed. (OŠ Joakima Rakovca, Sveti Lovreč) 8. „Komunikacijskom do uspjeha“ Proljetna škola Hrvatsko pedagoško-književnog zbora u Opatiji. 5.4.2022.
<p>NASLOV PREDLOŽENE TEME</p>	
<p>Hrvatski</p>	<p>Komparativno istraživanje promjena u sustavima obveznog odgoja i obrazovanja Estonije, Finske i Singapura te Hrvatske, Slovenije i Srbije</p>
<p>Engleski/njemački</p>	<p>Comparative Research of Changes in the Compulsory Education Systems of Estonia, Finland and Singapore and Croatia, Slovenia and Serbia</p>

<p>Jezik na kojem će se pisati disertacija</p>	<p>Hrvatski jezik</p>
<p>OBRAZLOŽENJE TEME</p>	
<p>Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>U ovom radu istražiti će se način ostvarivanja promjena u sustavima obveznog odgoja i obrazovanja Estonije, Finske, Singapura te Hrvatske, Slovenije i Srbije. Fokus rada bit će na promjenama koje su se ostvarile posljednjih 30-ak godina u sustavu obveznog odgoja i obrazovanja.</p> <p>U radu će se koristiti metoda komparacije, pri čemu će se analizirati unaprijed zadani elementi: a) obrazovna politika i pravci razvoja obrazovanja, b) postignuća učenika, c) obrazovanje učitelja, d) nositelji učinkovitih promjena u sustavima obveznog odgoja i obrazovanja. Za potrebe ovog istraživanja podaci će se prikupiti metodom rada na dokumentaciji koja uključuje stručnu i znanstvenu literaturu usmjerenu na područje obveznog odgoja i obrazovanja, iz OECD publikacija, zakonskih propisa, uvidom i analizom mrežnih stranica ministarstva obrazovanja, iz dokumenata koje se odnose na učiteljsku profesiju, odnosno učiteljski studij te pedagoške kompetencije.</p> <p>Rezultati ovog rada omogućit će između ostaloga donošenje zaključaka o procesu ostvarivanja promjena u obveznom odgoju i obrazovanju u Republici Hrvatskoj.</p>

**Sažetak na
engleskom/njemačkom
jeziku**
(maksimalno 1000
znakova s praznim
mjestima)

This paper shall investigate the way of making changes in the compulsory education systems of Estonia, Finland, Singapore and Croatia, Slovenia and Serbia. The focus of the work will be on the changes that have been introduced in the last thirty years within the compulsory education system. The paper will use the method of comparison, whereby predetermined elements will be analysed: a) educational policy and directions of educational development, b) student achievements, c) teacher education, d) carriers of effective changes in compulsory education systems. For the purposes of this research, the data will be collected by the method of working on documentation which includes professional and scientific bibliography focused on the field of compulsory education, OECD publications, legal regulations, viewing and analysing the websites of the Ministries of education, documents related to the teaching profession i.e. teacher training and pedagogical competence. The results of this work will allow, among other things, to draw conclusions about the process of making changes in compulsory education in the Republic of Croatia.

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)

Odgoj i obrazovanje se danas smatra važnim prioritetom koji može doprinijeti nacionalnom razvoju i prosperitetu. Kako bi se odgojni i obrazovni sustav razvio osmišljavaju se i provode različite promjene. Obrazovne promjene javljaju se kada postojeće stanje odgojnog i obrazovnog sustava ne odgovara potrebama društva (Rajić, 2013). Biesta (2009) navodi tri razloga koja zahtijevaju obrazovne promjene: povećana globalizacija, napredak u tehnologiji te razvoj u istraživanju pristupa, poučavanju i učenju. U središtu učinkovite obrazovne promjene ključna je uloga koju ima školsko vodstvo, izgradnja zajedničke vizije i suradničkih okruženja za razvoj i učenje, unutar i među školama (Fullan, 2007; Harris i sur., 2002). Fullan (2007) izdvaja tri dimenzije obrazovnih promjena: 1) uvođenje novih ili revidiranih materijala, odnosno nastavni materijali ili tehnologije (najvidljivija promjena), 2) novi pristupi poučavanju, tj. nastavne strategije ili aktivnosti, 3) mijenjanje uvjerenja ljudi.

Osim toga, u literaturi se često koriste pojmovi kao što su inovacija, novina ili čak i reforma, što ovisi o intezitetu i opsegu promjena o kojima je riječ. Pojedini autori razlikuju obrazovnu promjenu od reforme. Paustović (1999) reformu odgojno-obrazovnog sustava definira kao strukturnu promjenu državnog sustava odgoja i obrazovanja s ciljem povećanja vanjske učinkovitosti i djelatnosti obrazovanja. Reforma obrazovanja mora imati za cilj transformaciju, odnosno pomicanje sustava na sljedeći razinu. Ako je npr. izazov u sustavu loš uspjeh u učenju, povezana reforma mora postaviti cilj značajnog podizanja postignuća na razinu koja se smatra zadovoljavajućom. To implicira da reforme ne bi trebale predviđati kratkoročne ciljeve, već trebaju težiti dugoročnim ciljevima koji osiguravaju održiv, dugoročan i višestruk učinak na cjelokupni obrazovni sustav. Na reformu se gleda kao na društveni i pedagoški proces temeljitijeg mijenjanja: politike i obrazovanja; društvene funkcije i pozicije odgoja i obrazovanja; položaja učenika, studenata, nastavnika, javnosti, usmjerenosti ciljeva i zadataka; organizacije sustava odgoja i obrazovanja i njegovih dijelova; planiranja; organizacije škole; sadržaja programa; oblika sredstava i metoda rada; izgradnja škola i opreme; obrazovanja nastavnika; financiranja i upravljanja i to najviše u funkciji demokratizacije, prilagođavanja potrebama rada; racionalizacije; modernizacije, podizanja efikasnosti i poboljšanja kvalitete rada (Potkonjak i Šimleša, 1989; English, 2006). Kada se govori o reformama, Bently (2009) primjećuju da se obrazovne politike zemalja usredotočuju na mjere temeljene na standardima, poboljšanje postignuća u ishodima, posebice u matematici i pismenosti, modernizacija infrastruktura, uvođenje IKT-a, smanjenje veličine razreda i nagrađivanje visokoučinkovitih učitelja. O učincima promjena i reformi na obrazovni sustav ukazuju i međunarodna istraživanja postignuća učenika. Na području

Europe redovito se provodi desetak međunarodnih obrazovnih istraživanja velikih razmjera koja tematiziraju različite stadije i aspekte obrazovanja. U takvim istraživanjima ne ispituju se samo znanja i vještine učenika, nego i stavovi i iskustva tih istih učenika kao i njihovih učitelja i nastavnika, ravnatelja, roditelja i drugih dionika o važnim temama iz područja obrazovanja. Neka od međunarodnih obrazovnih istraživanja jesu: *Programme for International Student Assessment (PISA)*, *Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS)*, *Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS)*, *The Teaching and Learning International Survey (TALIS)*.

Na temelju PISA-inih rezultata vidljivi su rezultati 15-godišnjih učenika u području čitalačke pismenosti, matematičke pismenosti te prirodoslovlja. Države kao što su Singapur, Estonija i Finska ostvaruju iznimno visoke rezultate na svim područjima pismenosti. Od triju zemalja koje su bile u sastavu jedne države (Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije), Slovenija uspijeva dostići visoke rezultate u PISA istraživanju, dok se rezultati Hrvatske kreću u prosjeku ili ispod prosjeka OECD zemalja, kao i rezultati Srbije.

OECD kao i mnogi obrazovni stručnjaci na temelju rezultata međunarodnih istraživanja nastoje otkriti koji čimbenici utječu na uspjeh u pojedinim istraživanjima. Rezultati PISA istraživanja pružaju uvid u razlike u obrazovnoj "produktivnosti", ali ih ne mogu objasniti. Točnije rečeno, ne mogu se ustanoviti jasni uzročno-posljedični odnosi između određenih čimbenika i obrazovnih ishoda, a posebno oni vezani uz učionicu i procese poučavanja i učenja koji se u njoj odvijaju. Međutim, moguće je empirijski identificirati čimbenike koji podupiru visokokvalitetno učenje u različitim odgojno-obrazovnim sustavima. Uz to, analiziranjem reformskih nastojanja u tim zemljama moguće je doći do spoznaja o učinkovitosti pojedinih strategija.

Komparativne međunarodne analize mogu pripomoći u interpretaciji nacionalnih rezultata na međunarodnim istraživanjima pružajući bogatiji uvid u specifičnosti pojedinih odgojnih i obrazovnih sustava. Zemlje na taj način mogu dobiti podatke za procjenu svojih jakih i slabih područja te za praćenje napretka. Također, one mogu potaknuti nacionalne obrazovne politike da povećaju svoje aspiracije i pružiti im dokaze vezane uz unapređenje kurikuluma, poučavanja i učenja učenika. Proučavajući obrazovne sustave možemo zaključiti da zemlje koje su uspješne u PISA istraživanjima stavljaju socijalne i kulturalne nejednakosti u središte inovacijskih strategija u sustavu obveznog odgoja i obrazovanja (OECD, 2022). Vrednovanje postignuća i pružanje podrške pojedinačnim učenicima, kao i veće mogućnosti cjelodnevnog boravka u školi važni su prediktori uspješnosti (OECD, 2022).

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Objedinjeni rezultati međunarodnih testiranja uspostavili su novi način proučavanja odgojno-obrazovnih sustava na globalnoj razini. Rezultati su omogućili svim zemljama da ustanove trenutno stanje u obrazovnom sustavu, te dobre i loše strane svojih obrazovnih sustava. Najveće zanimanje pokazalo se za uspješnim obrazovnim sustavima te pokušajima utvrđivanja čimbenika ili zajedničkih karakteristika koje imaju najuspješniji obrazovni sustavi u svijetu. Kada se govori o učeničkim dostignućima u obzir se mogu uzeti rezultati PISA testiranja. Iz ciklusa PISA 2018, vidljivo je da su učenička postignuća na području ispitivanih pismenosti visoko rangirani, odnosno iznad OECD prosjeka kod Singapura, Estonije i Finske, te Slovenije, iznad 500 bodova, dok se između 450 i 500 nalazi Hrvatska, a Srbija se nalazi u skupini zemalja ispod 450.

Barber i Mourshed (2007) usporedili su 20 svjetskih obrazovnih sustava koji su ostvarili iznadprosječne rezultate. Navedeni autori su kroz usporedbu sustava zaključili da uspješni obrazovni sustavi dijele 3 ključne karakteristike: 1) poticanje uspješnih pojedinaca da postanu učitelji, 2) omogućavanje izabranim kandidatima da postanu učinkoviti učitelji, 3) osiguravanje najboljih mogućih uvjeta za učenje učenika.

OECD u svojim brojnim publikacijama prati stanje i opisuje obrazovne sustave. Tako su u publikaciji "Što čini školske sustave učinkovitima? Pogled na školske sustave kroz prizmu PISA istraživanja", opisani obrazovni sustavi Kanade, Engleske, Finske, Francuske, Nizozemske i Švedske. Kroz analizu se može zaključiti da sve zemlje iz istraživanja imaju sustav obveznog odgoja i obrazovanja čija je svrha omogućiti zajedničko učenje većim dijelom školovanja (obično najmanje osam školskih

godina), a vanjska diferencijacija na temelju obrazovnog postignuća vrši se relativno kasno tijekom školovanja.

Cifuentes & Monsalve (2015) usporedili su obrazovne sustave Španjolske, Ujedinjenog Kraljevstva, Francuske i Njemačke. U svom istraživanju uočili su da europske obrazovne politike teže ka jednakim mogućnostima, integraciji i socijalnoj koheziji.

Domović i Godler (2004) usporedili su obrazovne sustave Finske i Njemačke na temelju učeničkih postignuća na PISA testiranju. Kao rezultat izdvojili su da su učenici iz Finske izrazito uspješni u sva tri područja pismenosti, dok su njemački učenici znatno niže od prosjeka OECD zemalja, a kao jedan od razloga navode samu strukturu obrazovanja sustava obveznog odgoja i obrazovanja, odnosno jednakost obrazovnih mogućnosti za učenike kroz devetogodišnje školovanje.

Soh (2014.) je usporedio singapurski i finski obrazovni sustav, te je uočio da na razini PISA rezultata nema značajnijih razlika, dok se razlike očituju na razini upravljanja školom. Finski ravnatelji koriste distanciraniji stil upravljanja, dok njihovi singapurski kolege preferiraju profesionalniji praktični pristup, što je vjerojatno posljedica specifičnog kulturnog miljea u kojem ravnatelji djeluju.

Izvešće NCEE-a (2018.) pokazuje da je školska godina u Singapuru 18 dana duža, što je otprilike prevedeno u 42,5 godišnjih školskih tjedana u usporedbi s 39 u Estoniji. Prosječni školski dan u osnovnoj školi traje šest sati u Estoniji i pet i pol sati u Singapuru.

Stručnjakinja estonskog ministarstva obrazovanja za istraživanje Imbi Henno (https://www.hm.ee/sites/default/files/henno_presentation_final_pisa_191114.pdf) navodi tri područja estonskog obrazovanja koja su se promijenila u posljednjem desetljeću: izrada novog nacionalnog kurikuluma, preusmjeravanje obrazovanja nastavnika i fokusiranje na više inovativne učiteljske prakse i usmjerenje na učenika; nadogradnja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Dok za razloge uspjeha obrazovnog sustava ističe: obrazovanje u Estoniji se iznimno cijeni, postoje jednake mogućnosti za sve učenike, obvezni odgoj i obrazovanje je besplatno za sve, uveden je nacionalni temeljni kurikulum, osposobljeni su akademski i kvalificirani nastavnici na svim razinama, te postoji široka autonomija škola.

Ninčević i Bošković (2018) ističu da Finska može ponuditi drugima načine razmišljanja o obrazovnom sustavu na temelju vlastitog uspjeha. Rješenja za probleme u obrazovanju su ponajprije rješenja vezana za broj srednjoškolaca koji prekidaju školovanje, rani odlazak nastavnika i neodgovarajuće obrazovanje za rad s učenicima s posebnim potrebama. Osim toga može ponuditi i dobar primjer u uključivanju učenika u proces učenja, privlačenju mladih nadarenih ljudi u nastavničku struku i uspostavljanju cjelovite politike javnog sektora. Što se tiče društvenog statusa učitelja u Finskoj navode da oni uživaju veliko poštovanje i povjerenje finskoga društva. Finci smatraju nastavničko zvanje plemenitom i prestižnom profesijom, uz medicinu, pravo i ekonomiju, čija je svrha više moralna nego materijalna. Sahlberg (2011) ističe da iako je unapređenje obrazovnih sustava globalni fenomen, ne postoji pouzdana, novija komparativna analiza o tome kako su obrazovne reforme u različitim zemljama dizajnirane i implementirane. Međutim, stručna literatura ukazuje da se fokus na pomaknuo sa strukturnih reformi na poboljšanje kvalitete i relevantnost odgoja i obrazovanja (Hargreaves & Goodson, 2006; Sahlberg, 2007). Kada se govori o učiteljima onda valja napomenuti da obrazovni sustavi s najboljim rezultatima privlače sposobnije kandidate u učiteljsku profesiju, što dovodi do boljih rezultata učenika. Takve sustave odlikuje i visoka selektivnost budućih učitelja te dobra početnička plaća. Sama kvaliteta školskog sustava ovisi o kvaliteti njegovih nastavnika (Barber i Mourshed, 2007).

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj je ovog rada objasniti način ostvarivanja promjena u sustavima obveznog odgoja i obrazovanja Singapura, Estonije, Finske te Hrvatske, Slovenije i Srbije na temelju komparativne analize sa svrhom donošenja zaključaka o elementima koji doprinose uspješnosti obrazovnog sustava.

S obzirom na navedeni cilj, istraživačka pitanja su sljedeća:

- a. Koje su se obrazovne promjene i reforme dogodile u odabranim obrazovnim sustavima posljednjih 30-ak godina?

- b. Koje su se promjene dogodile u obrazovanju i društvenom statusu učitelja?
- c. Kakva obrazovna postignuća postižu učenici na međunarodnim testiranju PISA, TIMSS i PIRLS?
- d. Tko su nositelji obrazovnih promjena?

Kako bi se dobio uvid u razlike uspješnih i manje uspješnih obrazovnih sustava, uzorkom su obuhvaćena tri visoko rangirana sustava prema PISA testiranju (Singapur, Finska i Estonija), kao i tri sustava koja su određeni period bila dio istog sustava, ali su se raspadom Jugoslavije oformile kao samostalne države (Slovenija, Hrvatska i Srbija), odnosno nastali su novi i drugačiji obrazovni sustavi. Pritom, iako su imali sličnu početnu poziciju u obrazovnom području, uočavaju se razlike koje se očituju i u rezultatima PISA istraživanja. U radu je postavljen fokus na promjene koje su se dogodile na razini obveznog odgoja i obrazovanja.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Kako bi se navedeni cilj ostvario te se dobio odgovor na postavljena istraživačka pitanja, u ovom istraživanju koristit će se metoda komparacije/usporedbe.

Komparativna metoda je široko raspostranjena u društvenim znanostima, a odnosi se na postupak uspoređivanja činjenica, pojava, procesa i odnosa, odnosno utvrđivanje sličnosti i razlika. Komparacija omogućuje stavljanje informacija u kontekst u kojem se mogu ocijeniti i interpretirati, što omogućuje dolazak do raznih uopćavanja i novih zaključaka koji omogućuju spoznaju (Zelenika, 2000). Prema Tilly (1984) kod ovakve komparativne analize može se govoriti o kategoriji individualizacije. Riječ je o analizi koja suprotstavlja mali broj slučajeva kako bi se shvatile posebnosti svakog slučaja. To uključuje opisivanje karakteristika i značajki svakog od slučaja koji se proučava. U ovom radu izdvojit će se četiri osnovna elementa komparacije obrazovnih sustava:

1. obrazovna politika i pravci razvoja odgoja i obrazovanja
2. postignuća učenika
3. obrazovanje i status učitelja u društvu
4. nositelji promjena u obrazovanju.

U okviru svakog elementa na osnovu postavljenih zadataka istraživanja određene su jedinice analize:

1. u okviru obrazovnih politika i pravaca razvoja odgoja i obrazovanja to su:
 - a) povijesni razvoj obveznog sustava odgoja i obrazovanja
 - b) zakonske regulative
 - c) promjene i reformski pravci razvoja u sustavu obveznog odgoja i obrazovanje
 - d) trajanje procesa ostvarivanja promjena
2. u okviru drugog elementa jedinica analize je:
 - a) obrazovna postignuća učenika na međunarodnom testiranju PISA, TIMSS i PIRLS
 - b) zadovoljstvo učenika školom
3. u okviru obrazovanja i statusa učitelja jedinice analize su:
 - a) trajanje obrazovanja učitelja
 - b) pedagoške kompetencije učitelja
 - c) status učitelja u društvu
4. u okviru nositelja promjena u odgoju i obrazovanju jedinica analize su:
 - a) individualni nositelji promjena
 - b) institucionalni nositelji promjena

Podaci za potrebe ovog rada prikupit će se metodom rada na dokumentaciji, odnosno iz stručne literature koja problematizira tematiku obrazovnih sustava, iz znanstvenih baza podataka, OECD publikacija i baza podataka, zakonskih propisa navedenih zemalja, pregledom mrežnih stranicama ministarstva obrazovanja, dokumenata koji reguliraju studiranje na učiteljskim studijima i sl. Također, planiraju se provesti i intervjui s osobama koje su izravno ili neizravno utjecale na promjene u obrazovnim sustavima odabranih zemalja.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Znanstveni doprinos ovog rada ogleda se objašnjenju elemenata koji utječu na uspješnost ostvarivanja promjena u sustavu obveznog odgoja i obrazovanja. Pored toga, prikupljene informacije deskriptivnog karaktera omogućit će pogled na hrvatski obrazovni sustav u odnosu na odabrane obrazovne sustave s različitih gledišta. Što se tiče obrazovnog sustava Hrvatske, identificirat će se njegove prednosti i nedostaci.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

Barber, M., i Mourshed, M. (2007). *The McKinsey report: How the world's best performing school systems come out on top*. McKinsey & Company

Bently, T. (2009). Innovation and diffusion as a theory of change. U A. Hargreaves, A. Lieberman, M. Fullan & D. Hopkins (ur.), *Second international handbook of educational change* (str. 29-46). Springer Dordrecht.

Biesta, G. (2009). Good Education in an age of measurement: On the need to reconnect with the question of purpose in education. *Educational Assessment Evaluation and Accountability*, 21. <https://doi.org/10.1007/s11092-008-9064-9>

Cifuentes, S. & Monsalve, L., (2015). Comparative study between the educational systems of Spain, UK, France and Germany. U L. Gómez Chova, A. López Martínez, i I. Candel Torres (ur.) *EDULEARN15 Proceedings, 7th International Conference on Education and New Learning Technologies*, Barcelona, Španjolska (8314-8322). IATED Academy.

Domović, V. i Godler, Z. (2005). Procjena učinkovitosti obrazovnih sustava na osnovi učeničkih dostignuća: usporedba Finska – Njemačka. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*, 14(3), 439–458.

Marshall, J. M. (2006). Reform of schools. U F. W. English (ur.), *Encyclopedia of educational leadership and administration* (str. 857 – 861). Sage publications.

Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change* (4th ed.). Teachers College Press.

Hargreaves, A., & Goodson, I. (2006). Educational change over time? The Sustainability and nonsustainability of three decades of secondary school change and continuity. *Educational administration quarterly*, 42(1), 3–41. <https://doi.org/10.1177/0013161X05277975>

Harris, A., Day, C., Hopkins, D., Hadfield, M., Hargreaves, A., & Chapman, C. (2002). *Effective leadership for school improvement*. Routledge.

Ninčević, M. i Bošković, I. (2017) Analiza (reforme) finskog obrazovnog sustava u kontekstu kurikularne reforme u Hrvatskoj. *Crkva u svijetu : CUS*, 53 (2), 266-294.

OECD. (2022). *What Makes School Systems Perform?: Seeing School Systems through the Prism of PISA*. PISA, OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264017726-en>

Pastuović, N. (1999). *Edukologija - integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja*. Znamen.

Potkonjak, N. i Šimleša P. (ur.) (1989). *Pedagoška enciklopedija*. Školska knjiga.

Rajić, V. (2013). Mogućnosti unutarnje reforme primarnog obrazovanja implementacijom didaktičko-pedagoških oblika reformskih pedagogija. *Pedagogijska istraživanja*, 10(1), 27–45.

Sahlberg, P. (2012). *Lekcije iz Finske: Što svijet može naučiti iz obrazovne promjene u Finskoj*. Zagreb: Školska knjiga

Sahlberg, P. (2007). Education policies for raising student learning: The Finnish approach. *Journal of education policy*, 22(2), 147–171. <https://doi.org/10.1080/02680930601158919>

Zelenika, R. (2000). *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*. Ekonomski fakultet.

Soh, K. (2014). Finland and Singapore in PISA 2009: Similarities and differences in achievements and school management. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 44(3), 455–471. <https://doi.org/10.1080/03057925.2013.787286>

NCEE. (2018). *How much time do students spend in school in top-performing school systems and the U.S.?* <http://ncee.org/wp-content/uploads/2018/02/SchoolYearStatv5.pdf>

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 3.11.2022.

Potpis
Alen Hasikić

Napomena*

prof. dr.sc. Branko Bognar

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.

*Pod napomenu navesti budućeg mentora